

Betænkning

over

Forslag til lov om finansiel stabilitet

[af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen)]

1. Ændringsforslag

Økonomi- og erhvervsministeren har stillet 18 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 8. oktober 2008 og var til 1. behandling den 9. oktober 2008. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervsudvalget.

Dispensation fra bestemmelserne i Folketingets forretningsorden § 42

Økonomi- og erhvervsministeren har i den skriftlige fremsættelse anbefalet, at lovforslaget af hensyn til den finansielle krise hastebehandles i Folketinget og vedtages inden efterårsferien, og at der gives de fornødne dispensationer hertil, jf. Folketingets forretningsorden § 42.

Udvalget med undtagelse af EL indstiller, at der gives de nødvendige dispensationer, for at lovforslaget kan blive færdigbehandlet med henblik på vedtagelse inden efterårsferien.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

På grund af lovforslagets hastende karakter har lovforslaget ikke været sendt i høring.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Holst Advokater. Økonomi- og erhvervsmini-

steren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Samråd

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren til mundtlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmålet i et samråd med udvalget den 9. oktober 2008.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 51 spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Tre af udvalgets spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Flertallet udtaler, at den internationale finansielle krise også er slået igennem i Danmark og har fastfrosset pengemarkedet og dermed gjort det yderst vanskeligt for mange pengeinstitutter at tilvejebringe den nødvendige likviditet. Der er tale om en meget alvorlig situation med internationalt markedssvigt, hvor selv sunde pengeinstitutter har vanskeligt ved at finde likviditet. Det truer den finansielle stabilitet i Danmark, og det kan få alvorlige negative konsekvenser for landets virksomheder og borgere.

Flertallet finder det derfor afgørende, at staten og den finansielle sektor de næste to år spænder et sikkerhedsnet ud, så alle indskydere og øvrige

simple kreditorer har fuld sikkerhed for deres tilgodehavender i pengeinstitutter i Danmark, der deltager i Det Private Beredskab.

Det er vigtigt, at den finansielle sektor (Det Private Beredskab) viser ansvar, og flertallet er tilfreds med, at der med de indgåede aftaler er tale om en slags kollektiv forsikringsordning for pengeinstitutterne, hvor staten stiller garanti, mod at pengeinstitutterne gennem Det Private Beredskab bidrager med samlet 35 mia. kr. over 2 år i form af garantiprovision og tabskaution.

Samtidig lægger flertallet vægt på, at det udspændte sikkerhedsnet skal modsvares af, at den finansielle sektor udviser tilbageholdenhed og bruger de næste 2 år på konsolidering. Flertallet ser derfor også med tilfredshed på, at sikkerhedsnettet kombineres med et forbud mod udbyttebetaling fra pengeinstitutterne, nye tilbagekøbsprogrammer og nye aktieoptionsprogrammer.

Flertallet er endvidere enig om, at der i lyset af den alvorlige finansielle situation er behov for at styrke Finanstilsynets ressourcer. De ekstra ressourcer målrettes mod tilsyn med pengeinstitutterne.

I øvrigt opfordrer flertallet regeringen til i garantiordningens løbetid at arbejde videre med den fremtidige, mere permanente regulering af og rammerne for den finansielle sektor, jf. aftalen af 5. oktober 2008 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Liberal Alliance om sikring af finansiel stabilitet. Det drejer sig bl.a. om følgende:

- Der skal skabes større gennemsigtighed om bankernes solvens og risikoprofil. Endvidere skal der arbejdes for, at der generelt skabes større gennemsigtighed i EU vedrørende bankernes risiko.
- Der har været en række uheldige eksempler på, at banker overdrevent har solgt deres egne aktier til kunderne. En bredt sammensat arbejdsgruppe under Finanstilsynet er blevet bedt om at kigge nærmere på bankTrelleborgs og Roskilde Banks rådgivning i forbindelse med salg af bankens egne aktier. Der skal på baggrund af arbejdsgruppens rapport strammes op, således at der lægges yderligere begrænsninger for salg af egne aktier.
- Finansielle virksomheder er underlagt særlige regler i lov om finansiel virksomhed, fordi de spiller en særlig rolle i samfundsøkonomien og forvalter betroede midler. Det stiller helt

særlige krav til incitamentsstrukturen i finansielle virksomheder. Der skal derfor strammes op på finansielle virksomheders anvendelse af aktieoptionsprogrammer med henblik på at begrænse omfanget af variable lønnde.

- Rigsrevisionen vil foretage en undersøgelse af Finanstilsynets arbejde i forbindelse med bl.a. Roskilde Bank og bankTrelleborg. Parterne vil drøfte Rigsrevisionens rapport, når den foreligger.
- Der vil som tidligere aftalt af partierne bag SDO-aftalen blive gennemført en analyse af, hvordan SDO-loven har påvirket og vil kunne påvirke forbrugernes boligfinansieringsmuligheder og konkurrenceforholdene.
- Den fremtidige indretning af den sektorfinansierede indskydergarantifond.

Flertallet tilslutter sig endvidere, at der med lovforslaget gives Finanstilsynet hjemmel til at indføre et midlertidigt forbud mod short selling. Det vil også bidrage til den finansielle stabilitet.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget udtaler, at Socialdemokraterne ser med stor alvor på udviklingen i dansk og international økonomi. Igennem måneder har usikkerheden præget den finansielle sektor; banker er styrtet i grus, og en enorm grådighed er til stor forargelse blotlagt i visse dele af finansverdenen.

Konsekvenserne er enorme. Almindelige familier kastes ud i utryghed, og utryghed om job og velfærd er nu en realitet.

Socialdemokraterne appellerede før fremsættelsen af dette lovforslag til handling og et indgreb over for finanssektoren. Socialdemokraterne ønskede et indgreb som et forsvar mod krisen. Socialdemokraterne ville sætte en stopper for bankdirektørernes grådighed, sikre større åbenhed i den finansielle sektor og sikre, at sektoren tog et langt større eget ansvar for oprydning og medfinansiering af løsninger på eventuelle problemer.

Socialdemokraternes plan indeholdt følgende punkter:

- Stop for aflønning via aktieoptioner til direktionsmedlemmer i finansielle virksomheder.
- Større åbenhed om bankernes økonomiske situation.
- Stop for salg af egne aktier til private kunder.
- Forbedring af indskydergarantien.
- Etablering af en nødfond finansieret af bankerne selv.

– En nødhjælpsspakke til Finanstilsynet.

Krisen i dansk og global økonomi er alvorlig. Og Socialdemokraterne er derfor tilfredse med, at regeringen endte med at indse nødvendigheden af de socialdemokratiske forslag.

For Socialdemokraternes tilslutning til aftalen har det været afgørende, at bankerne selv går forrest i løsningen af eventuelle problemer. Med gigantiske overskud de senere år har bankerne råd til at bidrage mere, så skatteyderne ikke står først for, når regningen skal betales for finanskriser og risikofyldt og uacceptabel adfærd fra ledelsernes side. Socialdemokraterne er derfor tilfredse med aftalens garantiordning på 35 mia. kr., som bankerne selv bidrager med.

Dernæst er det tilfredsstillende for Socialdemokraterne, at aftalen sikrer, at grådigheden i den finansielle sektor kan stoppes. Aftalen sikrer, at der ikke kan oprettes nye aktieoptionsprogrammer i aftaleperioden.

Endelig er Socialdemokraterne særdeles tilfredse med, at kontrollen med finanssektoren nu styrkes markant. Finanstilsynet sikres nu langt bedre muligheder for at overvåge uacceptabel adfærd og får samtidig tilført 10 mio. kr. årligt til dette arbejde – helt efter den socialdemokratiske plan.

Den globale finanskrise og usikkerheden i den danske bankverden er en påmindelse om, at tillid er godt, men kontrol er bedre.

Derfor ser Socialdemokraterne frem til det videre arbejde med lovforslagets elementer. Det er Socialdemokraternes holdning, at der skal strammes yderligere op over for aktieoptionsprogrammer og salg af egne aktier, kontrol med bankerne og at bankernes eget ansvar for fremtidige kriser skal være større.

Lovforslaget er vigtigt og omfangsrigt. Derfor er Socialdemokraterne også uforstående over for regeringens reaktion på ønsket fra SF om at indtræde i forligskredsen. SF støtter lovforslaget, og det er derfor Socialdemokraternes holdning, at SF burde være en del af forligskredsen.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget udtaler:

DF skal beklage, at regeringen har fundet det nødvendigt med en så voldsom hastebehandling af lovforslaget. Da offentligheden allerede fredag den 10. september 2008 har fået kendskab til ønsket om at færdigbehandle lovforslaget fredag den 10. september 2008, er det reelt nødvendigt at færdigbehandle denne dag. I modsat fald

kan det finansielle marked se det som udtryk for, at der ikke er politisk opbakning bag lovforslaget, hvorefter den finansielle ustabilitet øges. Dette må naturligvis ikke ske, hvorfor lovforslaget må færdigbehandles efter den udmeldte tidsplan.

Dog må det forventes, at hastebehandlingen medfører, at rettelser i lovgivningen efterfølgende kan blive nødvendige.

DF havde gerne set, at der ikke kunne træde nye institutter ind i garantiordningen efter en kort introduktionsperiode. Med loven kan nye institutter træde ind i hele den periode, hvor garantiordningen løber. Det er helt afgørende for DF, at der herefter sker en meget tilbunds gående gennemgang af institutter, der ønsker at træde ind i ordningen, således at risikoen for misbrug mindskes. Institutterne skal levere en forretningsplan. DF ønsker, at man kræver en meget detaljeret plan, og at det efterfølgende tæt vurderes, om denne følges, for at undgå misbrug af ordningen.

Det fremgår af loven, at institutter, der ikke følger de vilkår, som følger af aftalen mellem staten og Det Private Beredskab, med et varsel på 8 dage kan udelukkes fra ordningen. DF ønsker, at det følges særdeles tæt, om de gældende vilkår overtrædes, og at varsel om udelukkelse sker øjeblikkeligt, når uregelmæssigheder konstateres. DF havde endvidere gerne set, at garantien ikke dækkede i perioden mellem varslet om udelukkelse og det tidspunkt, hvor udelukkelsen rent faktisk sker.

DF er bekymret for den risiko for konkurrenceforvriddning, der er mellem banksektoren og realkreditlen, for så vidt angår belåning af fast ejendom. DF er opmærksomt på, at det af svaret på spørgsmål 45 fremgår, at kontrollen med risikoadfærd hos de pengeinstitutter, der er omfattet af ordningen, er nødvendig og vil ske efter fastsatte regler for den risiko, som omfattede pengeinstitutter må løbe. Disse foreslås fastsat efter drøftelse med Det Private Beredskab. DF ser gerne, at disse regler også drøftes med Realkreditrådet.

SF's medlemmer af udvalget udtaler, at den økonomiske situation i Danmark og verden kræver politisk handling. En gennemgående deregulering af de finansielle markeder og internationale kapitalbevægelser, kombineret med en grådighed i stor skala, er baggrunden for den finansielle krise, der hærger verden i disse måneder,

og som truer med at skabe økonomisk tilbagegang for hele samfundsøkonomien og for almindelige mennesker, bl.a. i form af øget arbejdsløshed.

Derfor fremlagde SF den 30. september 2008 en række forslag til at imødegå den finansielle krise her og nu. SF lagde bl.a. vægt på,

- at bankerne frem over skulle forpligtes til at betale en forsikringspræmie for at tage et større ansvar,
- at hvor Nationalbanken og staten går ind og hjælper trængte pengeinstitutter, skal der være en række forpligtelser forbundet med hjælpen,
- et skærpet tilsyn med banksektoren,
- at bankernes muligheder for at sælge egne aktier til kunderne skulle begrænses.

Vi ser derfor med tilfredshed på, at regeringen har fremsat lovforslaget indeholdende store dele af disse forslag.

For at undgå misbrug af garantifonden, f.eks. fra pengeinstitutter, der vil træde ind i ordningen, efter at den første frist er overskredet, og udnytte statsgarantien til risikable investeringer, er styrkelsen af Finanstilsynet og kontrollen med til ordningen nyttilkomne institutter afgørende. SF opfordrer på det kraftigste regeringen til konstant at sikre de fornødne ressourcer i Finanstilsynet, og vi medvirker om nødvendigt til yderligere ressourcemæssig styrkelse af Finanstilsynet.

Når denne form for omfattende kriser opstår, har SF ikke tøvet med at medvirke til at rydde op, hvor den finansielle sektor har svigtet. SF medvirkede ved den aktuelle oprydning efter Roskilde Bank, og vi medvirkede i 1993 omkring Varde Bank. SF finder det underligt, at regeringen har valgt at holde SF ude af forligskredsen i stedet for at søge den bredest mulige tilslutning til forliget bag lovforslaget om finansiel stabilitet. For SF er det afgørende, at der er et bredt flertal bag en så vigtig lov, og vi ser lovforslaget som et nødvendigt initiativ for at bremse finanskrisens konsekvenser i Danmark.

Det er dog et forslag, der ikke kan stå alene. Det er nødvendigt med internationale rammer for finansmarkeder, regulering af kapitalbevægelser og øget gennemsigtighed i den finansielle sektor for at undgå fremtidige finanskriser.

Det Radikale Venstres medlem af udvalget ser med stor alvor på den internationale og den danske finansielle krise. Lovforslaget er udtryk for en god balance mellem øget inddragelse af sek-

toren selv i løsningen af problemerne og styrkede offentlige foranstaltninger.

Generelt mener Det Radikale Venstre, at den finansielle krise understreger behovet for, at der føres en ansvarlig økonomisk politik i Danmark. Som følge af den finansielle krise er der opstået et rentespænd til eurozonen, der indebærer, at danske forbrugere, virksomheder og husejere betaler en højere rente i deres dagligdag. Derfor bør det være en vigtig del af den økonomiske politik i Danmark, at dette rentespænd reduceres, til gavn for såvel virksomheder som forbrugere. Dette forudsætter en ansvarlig økonomisk politik.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Bankpakken er som i tilfældet med overtagelsen af Roskilde Bank primært til fordel for spekulanter og andre, der har meget store indskud på op til flere milliarder kroner i de danske banker. Enhedslisten er enig i, at der også kan være mindre indskydere, der uden egen skyld er kommet eller kan komme i klemme i finanskrisen. Det samme kan gælde f.eks. kommuner, der har kassebeholdningen placeret i en bank, der går konkurs. Derfor har Enhedslisten sagt, at den gerne vil være med til at hæve indskydergarantien til at dække et højere beløb end de nuværende 300.000 kr., der er sikret med gældende lov, ligesom pensionsopsparinger, børneopsparinger, boligopsparinger, uddannelsesopsparinger, etableringskonti og værdipapirer allerede er beskyttet ved et krak. Men en ubegrænset garanti til storspekulanter vil Enhedslisten ikke være med til. Det er ikke alene umoralsk, at spekulanter, der har tjent store penge, sender regningen videre til bankkunder og skatteydere, den dag der kommer tab. Det er også uklogt, for når man på den måde freder spekulanter fra tab, har man allerede sat gang i den næste tur på rouletten og dermed sikret den næste finanskrise.

Enhedslisten har i debatten peget på, at finanskrisen ikke »bare« er udtryk for direktørers og andre enkeltpersoners grådighed. Det er selve det finansielle system, der er bygget på grådighed. Derfor er det selve systemet, der skal ændres, og ikke bare en oppumpning af et sygt system, som denne pakke er et udtryk for, der skal gennemføres. Enhedslisten har således fremlagt en række forslag, der dels begrænser spekulatio-

nen, dels hjælper mennesker og familier, der er kommet i klemme i krisen og dens følger med større arbejdsløshed, og ejere, der mister deres bolig.

Enhedslisten har bl.a. foreslået:

1) Forslag til en tryghedspakke

- a) Der skal oprettes en slags boligsikring for boligejere, så familier, der rammes af arbejdsløshed, prisfald eller stigende renter, skal have støtte, så de har mulighed for at blive boende. Boligsikringen skal betales tilbage, hvis der kommer senere værdistigninger. Boligsikringen omfatter ikke lån og afdrag på belåning af arbejdsfrie værdistigninger.
- b) Staten får forkøbsret til huse og ejerlejligheder, der går på tvangsauktion, så de overtages for højeste bud plus 1 kr. Formålet er, at familier kan få mulighed for at blive boende som lejere, bl.a. for at børn ikke tvinges til at skifte skole og flytte væk fra kammeraterne. For at undgå, at priserne presses op ved en auktion, skal der kun være tale om en ret, ikke en pligt. Andre bydere skal vide, at deres bud kan ende med et køb. Statens køb skal være til en rimelig pris og på betingelse af, at de tidligere ejere vil leje boligen.
- c) For at modgå en ny boligbølge skal den almene boligsektor have et løft. Alle de midler, der er taget fra Landsbyggefonden, skal tilbageføres til brug for renovering og forbedring af eksisterende boliger. Det skal sikres, at der igen bygges almennyttige boliger, ikke mindst billige lejeboliger i de store byer.
- d) For at modvirke den truende stigende arbejdsløshed skal staten afsætte penge til øgede anlægsaktiviteter i kommunerne og regionerne, så løfterne om renovering af skoler og andre påtrængende forbedringer kan gennemføres. Staten skal give kommunerne og regionerne et større råderum, så de besparelser og nedskæringer, der nu forhandles, kan aflyses.
- e) Ovenstående vil også hjælpe beskæftigelsen i den private sektor, f.eks. i de anlægsvirksomheder, der må fyre medarbejdere, fordi en byggematador er gået konkurs. Desuden mener Enhedslisten, at Nationalbanken skal åbne en kreditfacilitet for

mindre virksomheder, der mister deres finansieringsmuligheder på grund af finanskrisen.

Finansiering af ovenstående skal ske således: Finanskrisen viser, at Nationalbanken åbenbart har penge nok til at dække spekulanternes tab, og at staten har et enormt overskud. Dermed kan planen finansieres. Samtidig vil det være en samfundsmæssig fordel, at de sociale problemer og den stigende arbejdsløshed, der følger af krisen, undgås. Desuden bør der ses på de enorme profitter, der har været i den finansielle sektor, hvor profitterne i 10 år udgjorde mere end 200 mia. kr. (efter skat).

2) Brems krisens hærgen

- a) Her og nu bør alle muligheder for at indføre kontrol med kapitalbevægelser undersøges og foreslås i EU, i det omfang begrænsninger kræver det.

Enhedslisten foreslår bl.a.:

- en Tobinskat, der er så lille, at den er uden betydning for samfundsnyttige pengeoverførsler, men vil stoppe den mest aggressive spekulation med dag til dag-lån osv.,
- genindførelse af kontrol med ind- og udførsel af kapital, hvor spekulation i kortfristede kreditter stoppes,
- at danske realkredit- og statsobligationer ikke skal handles internationalt (i dag cirkulerer der for 450 mia. kr. obligationer på udenlandske markeder).

På den måde kan virkningerne af internationale finanskriser begrænses.

3) Spekulationsfri finanssektor

- Enhedslisten foreslår opbygning af en spekulationsfri finansiel sektor, så spekulanterne har deres eget marked at boltre sig på, mens familier og virksomheder kan vælge en spekulationsfri institution med lønkonto, boliglån, kassekredit og ydelse af lån til virksomhederne til investeringer. En sådan finanssektor skal bl.a. bygge på
- Fællesejede banker, som vi havde det for få år siden med Girobanken.
 - Fællesejet realkredit, således som det var for få år siden, hvor realkrediten lå i brugerejede eller selvejende institutioner uden aktionærer, der skulle have profit.
 - En udbygning af ATP, der kan tilbyde at overtage alle pensionsaftaler.

Endelig skal Enhedslisten med hensyn til forløbet af behandlingen af lovforslaget beklage, at et flertal har besluttet, at dette lovforslag skal kunne vedtages mindre end 2 døgn efter, at det er fremsat. Det giver ikke borgerne mulighed for at bidrage til den demokratiske proces, inden lovforslaget er vedtaget.

Det er endvidere helt uantageligt, at regeringen ikke vil give et skøn over, hvor meget denne pakke kan komme til at koste skatteyderne, jf. svaret på spørgsmål 19. Der henvises bare til, at bankerne har forpligtet sig til at dække tab på 35 mia. kr., uden at nævne, at det i givet fald vil medføre et skattetaf for det offentlige på næsten 9 mia. kr., og uden at gøre opmærksom på, at der vedrørende Roskilde Bank blev talt om en statslig udgift på op mod 20 mia. kr. Det vil sige, at hvis blot et par mindre banker krakker, vil det medføre, at alle 35 mia. kr. er brugt, hvorefter skatteyderne kommer til at betale. Det er en blankocheck, som flertallet i Folketinget udsteder med denne lov. Af svaret på spørgsmål 20 fremgår, at der er tale om ca. 3.000 mia. kr., der er omfattet af den garanti. Sely om det ikke er tænkeligt, at alle indskud vil gå tabt i krisen, illustrerer dette tal omfanget af den garanti, der gives. Det fremgår desuden af de givne svar, at næsten halvdelen af disse indlån stammer fra udlandet. Det er også utilfredsstillende, at regeringen ikke vil oplyse noget om størrelsen af de enkelte indskud, der dækkes.

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag

Ændringsforslag

Af økonomi- og erhvervsministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL):

Til § 1

1) *Stk. 1* affattes således:

»Der etableres en garantiordning, som i overensstemmelse med aftalen af 5. oktober 2008 mellem staten og Det Private Beredskab indebærer, at staten ubetinget garanterer simple kreditorens krav mod pengeinstitutter, i det omfang sådanne krav ikke dækkes på anden måde.«

[Præcisering]

Til § 2

2) *I stk. 4, 1. pkt.*, indsættes efter »omfattet af garantiordningen, skal«: »samtidig med påbegyndelsen af virksomhed«.

[Præcisering af tidspunkt for ansøgning]

3) *I stk. 4* indsættes efter 1. pkt.:

»Udenlandske pengeinstitutters filialer skal samtidig med påbegyndelsen af virksomhed i Danmark ansøge om medlemskab af Det Private Beredskab samt ansøge Finanstilsynet om godkendelse af, at filialen omfattes af garantiordningen.«

[Præcisering af tidspunkt for ansøgning]

Til § 4

4) *I stk. 1* indsættes efter 1. pkt.:

»Afviklingsselskabet dækker ligeledes de simple kreditorens krav i de pengeinstitutter, som er nævnt i § 2, stk. 4.«

[Det præciseres, at pengeinstitutter, der har påbegyndt drift efter den 13. oktober 2008, omfattes af garantien]

Til § 7

5) *I stk. 1* ændres »hvis kapitalen ikke er retableret ved udløbet af den frist,« til: »hvis kapitalen ikke er retableret inden udløbet af den frist,«.

[Ændring af teknisk karakter]

6) *I stk. 7* ændres »stk. 1« til: »stk. 2«.

[Teknisk ændring]

Til § 8

7) *Stk. 2, 3. pkt.*, affattes således:

»Aftalen får øjeblikkelig virkning, således at den anviste køber alene kommer til at overtage de krav mod pengeinstituttet, som ikke opnår dækning fra garantifonden for indskydere og investorer, idet det sikres, at de i § 1 nævnte simple kreditorer ikke lider tab.«

[Præcisering]

Til § 9

8) I *stk. 2, 2. pkt.*, indsættes efter »basis«: » og kan på det enkelte instituts foranledning erlægges i af instituttet udstedte aktier, garantbeviser eller andelsbeviser.«

[Præcisering]

9) I *stk. 4, nr. 1*, udgår »fratrullet driftsudgifter over perioden samt«.

[Præcisering]

Til § 11

10) Før 1. pkt. indsættes:

»Afviklingsselskabet garanterer, at alle simple kreditorer i pengeinstitutter og filialer omfattet af ordningen dækkes fuldt ud indtil ordningens ophør.«

[Tydeliggørelse]

Til § 12

11) I *2. pkt.* ændres »den i § 9, stk. 1, nævnte indeståelse.« til: »de i § 9, stk. 1 og 3, nævnte indeståelser.«

[Præcisering]

Til § 13

12) I *stk. 1* ændres »forhandling« til: »drøftelse«.

[Ændring af teknisk karakter]

13) *Stk. 5, 3-5. pkt.*, udgår, og i stedet indsættes:

»Uanset vilkårene i aftalen af 5. oktober 2008 mellem staten og Det Private Beredskab kan udbyttebetalinger inden for udenlandske koncerner dog finde sted. Udenlandske moderselskaber må udlodde udbytte, forudsat at dette ikke afhænger af udbyttebetaling fra det danske datterselskab.«

[Udlodning af udbytte]

14) I *stk. 6* ændres »direktører« til: »påbyde pengeinstituttet at afsætte en direktør«.

[Præcisering]

Til § 14

15) Efter 2. pkt. indsættes:

»I tilfælde af et pengeinstituts udelukkelse fra garantiordningen dækker ordningen fortsat de simple kreditorers krav som opgjort på tidspunktet for udelukkelsen.«

[Præcisering]

Ny paragraf

16) Efter § 14 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Pengeinstitutter, der indgår i en koncern, kan inden for rammerne af den sædvanlige virksomhed frit organisere virksomheden i relation til såvel kapital, likviditet som risiko.

Stk. 2. Når Finanstilsynet træffer afgørelse i forhold til pengeinstitutter, der indgår i en koncern inden for Den Europæiske Union eller lande, som Fællesskabet har indgået aftale med på det finansielle område, skal Finanstilsynet træffe disse afgørelser i samråd med den myndighed, der er ansvarlig for tilsynet med moderselskabet.«

[Allokering af likviditet i koncerner]

Til § 16

17) *Stk. 3* udgår, og i stedet indsættes:

»*Stk. 3.* Loven har virkning fra den 5. oktober 2008.

Stk. 4. Garantiordningen ophører den 30. september 2010. Hvis Finanstilsynet senest den 30. september 2010 har fastsat en frist for et pengeinstituts opfyldelse af kapitalkrav i medfør af § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed og pengeinstituttets kapital ikke er blevet reableret inden udløbet af denne frist, er Afviklingsselskabet forpligtet til at gennemføre den i § 7 anførte procedure til sikring af, at simple kreditorer i henhold til § 1 ikke lider tab. Hvis et pengeinstitut tages under konkursbehandling, vil pengeinstituttets simple kreditorer være omfattet af garantiordningen, hvis konkursdekret afsiges senest den 30. september 2010.«

[Præcisering af forhold omkring garantiordningens ophør]

Ny paragraf

18) Efter § 17 indsættes i *kapitel 5* som ny paragraf:

»§ 02. I lov om værdipapirhandel m.v., jf. lov-bekendtgørelse nr. 848 af 19. august 2008, foretages følgende ændring:

1. Efter § 39 a indsættes som ny paragraf:

»§ 39 b. Finanstilsynet kan fastsætte regler om forbud mod short selling af aktier.«

[Hjemmel til forbud mod short selling af aktier]

Bemærkninger

Til nr. 1

Der er tale om en sproglig præcisering af bestemmelsen. Formålet med ændringen er blot at præcisere, at der ud over Det Private Beredskabs bidrag på 35 mia. kr. er tale om en statslig garanti. Det vil således fremstå tydeligere, at staten støtter op med den nødvendige statsgaranti, hvilket skal gøre, at den danske ordning kan kommunikeres tydeligere til de internationale långivere i forbindelse med udarbejdelsen af de »legal opinions«, der lægges til grund for internationale lån.

Til nr. 2 og 3

Med henblik på at sikre, at alle pengeinstitutter og filialer af udenlandske pengeinstitutter, der driver virksomhed i Danmark, tager stilling til medlemskab af garantiordningen, foreslås det, at disse senest samtidig med påbegyndelsen af deres virksomhed her i landet skal ansøge om medlemskab af Det Private Beredskab samt ansøge Finanstilsynet om godkendelse af, at pengeinstituttet henholdsvis filialen omfattes af ordningen. Manglende ansøgning på dette tidspunkt indebærer, at der ikke senere er mulighed for medlemskab.

Til nr. 4

Der er tale om en præcisering. I § 4, stk. 1, mangler der en henvisning til § 2, stk. 4, således at nye pengeinstitutter, der påbegynder drift af pengeinstitutvirksomhed efter den 13. oktober 2008, og som er blevet omfattet af garantiordningen efter proceduren i § 2, stk. 4, også er omfattet af § 4, stk. 1, og dermed Afviklingsselskabets forpligtelse over for de simple kreditorer.

Udenlandske pengeinstitutters filialer er fortsat omfattet af og reguleret i § 4, stk. 2.

Til nr. 5

Der er tale om en ændring af teknisk karakter.

Til nr. 6

Der er tale om en manglende konsekvensændring, der ikke har nogen indholdsmæssig betydning.

Til nr. 7

For at undgå tvivl er det fundet hensigtsmæssigt at tydeliggøre, at Afviklingsselskabet sikrer fuld dækning af simple kreditorer i en konkurs-situation.

Til nr. 8 og 9

Der er tale om en præcisering, som er i overensstemmelse med den politiske aftale.

Den i nr. 7 anførte præcisering skyldes, at driftsudgifter over perioden allerede indgår i opgørelsen af egenkapital. Derfor foreslås det, at teksten udgår.

Til nr. 10

Der er tale om en tydeliggørelse for at fjerne enhver usikkerhed om, at statsgarantien er i kraft.

Til nr. 11

Præcisering af, at afholdte udgifter eller investeringer også kan nedbringe indeståelsen efter § 9, stk. 3.

Til nr. 12

Der er tale om en manglende konsekvensændring. Der skulle have stået drøftelse og ikke forhandling, som det fremgår bemærkningerne til § 13.

Til nr. 13 og 14

Det præciseres, at Finanstilsynet i overensstemmelse det almindelige udgangspunkt i lov om finansiel virksomhed retter påbud til bestyrelsen om at afsætte en direktør i den pågældende virksomhed.

Efter bestemmelsen i nr. 10 kan udenlandske moderselskaber gennemføre udbyttebetalinger, forudsat at dette ikke afhænger af udbyttebetaling fra det danske datterselskab.

Til nr. 15

Ændringsforslaget skal sikre, at ordningen fortsat dækker de simple kreditorers krav som opgjort på tidspunktet for udelukkelsen af pengeinstituttet fra ordningen. Det samme gælder, når et pengeinstitut bliver udelukket efter bestemmelserne i § 13, stk. 3 og 5.

Det gælder således for både § 13, stk. 3 og 5, og § 14, at i tilfælde af et pengeinstituts udeluk-

Bet. o. lovf. vedr. finansiel stabilitet

kelse fra garantiordningen dækker ordningen fortsat de simple kreditorers krav som opgjort på tidspunktet for udelukkelsen.

Til nr. 16

Der er tale om en præcisering af, at loven på ingen måde griber ind i den ret, pengeinstitutter inden for en koncern har til at tilrettelægge deres sædvanlige virksomhed. Det understreges, at denne ret omfatter dispositioner i såvel kapital- som likviditets- og risikomæssig henseende. Det vil i praksis betyde, at de fortsat kan foretage koncerninterne overførsler af likviditet, og at de i øvrigt har mulighed for at organisere virksomheden i relation til kapital og risiko.

Når Finanstilsynet i henhold til denne lov træffer afgørelser i forhold til pengeinstitutter, der indgår i en koncern inden for EU eller EØS, foreslås det, at Finanstilsynet træffer afgørelse i samråd med den myndighed inden for EU/EØS, der har det overordnede ansvar for det konsoliderede tilsyn med koncernen.

Til nr. 17

Der foreslås en præcisering omkring af garantiordningens ophør i relation til Afviklingselskabets forpligtelser over for de simple kreditorer. Det anføres, at såfremt Finanstilsynet senest den 30. september 2010 har fastsat en frist for et pengeinstituts opfyldelse af kapitalkrav i medfør af § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, og pengeinstituttets kapital ikke er blevet retableret ved udløbet af denne frist, så er Afviklingselskabets forpligtet til at gennemføre den i § 7 anførte procedure. Proceduren sikrer, at de simple kreditorer ikke lider tab.

Endelig foreslås det præciseret, at konkursdektet senest skal være afsagt den 30. september 2010, for at et pengeinstituts simple kreditorer kan være omfattet af garantiordningen. Dette vil især kunne være relevant i relation til filialer af udenlandske pengeinstitutter.

Til nr. 18

I forbindelse med den globale finanskriser har der i udlandet bl.a. været en voksende bekymring om effekterne af short selling. Hvis short selling benyttes i meget stort omfang, kan det drive aktiekursen ned.

Short selling er en form for kortsigtet spekulation i et forventet kursfald ofte i en konkret virk-

somhedsaktie. Det foregår typisk ved, at en investor (f.eks. en hedgefond) for en periode (f.eks. en uge) låner en konkret aktiebeholdning af en institutionel investor mod en betaling (fee). Aktierne sælges i markedet. På det tidspunkt, hvor investoren er forpligtet til at tilbagelevere de lånte aktier, købes der aktier i markedet. Hvis det er gået som forventet, og kursen er faldet, kan aktierne nu købes billigere. Aktierne afleveres nu tilbage til den institutionelle investor, og investoren, f.eks. en hedgefond, har så tjent kursforskellen mellem salgs- og købstidspunktet. Når en institutionel investor er villig til at låne sine aktier ud, så skyldes det, at der er tale om en langsigtet investor, som ikke fokuserer på midlertidige udsving i kurserne op og ned. Ved at låne ud får den institutionelle investor en fee.

Hvis short selling benyttes i meget stort omfang, kan det drive aktiekursen ned. Short selling kan finde sted på flere måder, ligesom en række finansielle afledte instrumenter kan give mulighed for en tilsvarende spekulation i faldende aktiekurser (eksempelvis differencekontrakter).

I Storbritannien har man derfor den 19. september 2008 indført et midlertidigt forbud mod short selling af aktier i finansielle virksomheder. En række andre europæiske lande har også indført midlertidige forbud for forskellige former for short selling, herunder Tyskland, Frankrig, Belgien, Irland og for ganske nylig Norge. Formålet med disse tiltag er at skabe ro og stabilitet på markederne.

Det kan ikke udelukkes, at disse forbud har medvirket til en stigning i omfanget af short selling i Danmark. I den sidste tid har man således set betydelige aktiekursfald i en række af de toneangivende aktier. Særlig aktier i de danske banker har været berørt.

Med henblik på at sikre den finansielle stabilitet, mindske uroen på aktiemarkederne og undgå kortsigtet spekulation i kursfald, der kan have en selvforstærkende virkning, foreslås det, at Finanstilsynet får hjemmel til at forbyde short selling generelt. Et forbud vil have midlertidig karakter og vil eventuelt kunne afgrænses til alene at omfatte en konkret aktie eller en konkret type af aktier, hvor short selling vurderes at være problematisk.

I lovforslaget vil Finanstilsynet få bemyndigelse til at udstede en bekendtgørelse, der vil kunne forbyde short selling. En bekendtgørelse vil blive udstedt efter drøftelser med branchen

og vil blive ophævet igen, når markedet går tilbage til mere normale tilstande.

Hans Christian Schmidt (V) fmd. Jacob Jensen (V) Jens Vibjerg (V) Lars Christian Lilleholt (V)
Tina Nedergaard (V) Colette L. Brix (DF) nfm. Kristian Thulesen Dahl (DF) Mike Legarth (KF)
Per Ørum Jørgensen (KF) Orla Hav (S) Morten Bødskov (S) Henrik Dam Kristensen (S)
Niels Sindal (S) Karsten Hønge (SF) Flemming Bonne (SF) Morten Helveg Petersen (RV)
Frank Aaen (EL)

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurinn og Sambandsflokkurinn havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurinn (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	10	Uden for folketingsgrupperne	1
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 33**

Bilagsnr.	Titel
1	Henvendelse af 9/10-08 fra Holst Advokater
4	Ændringsforslag fra økonomi- og erhvervsministeren
5	Ændringsforslag fra økonomi- og erhvervsministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 33

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om obligationer, som ikke er dækket af garantien, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om kursforskel, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om forskellen mellem renten på realkreditobligationer/SDO-obligationer og statsobligationer, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om renteforhøjelse ved fornyelse af flekslån for 2009, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om private bankers garanti og indskud i garantiinstitutter, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om skattemæssigt fradrag for bankernes deltagelse i tab, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om den statsfinansielle virkning for 2008 og 2009, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om beregning af faldet i selskabskatten for 2009 på grund af bankernes garantitillæse og betaling af garantipræmie, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om beskatning af Det Private Beredskab, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om fald i personskatterne, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm. om værdiansættelse for de værdier, der stilles som sikkerhed for lånoptag, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm. om garanti for de såkaldte strukturerede obligationer og garantiobligationer, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
13	Spm. om »investeringsprodukter«, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
14	Spm. om Roskilde Bank, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
15	Spm. om garantien for udstedte lån til funding af banken, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
16	Spm. om garanti på udstedte aktieoptioner til direktionsmedlemmer, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
17	Spm. om SDO-kreditorer, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

Spm.nr.	Titel
18	Spm. om kommentar til henvendelsen af 9/10-08 fra Holst Advokater, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
19	Spm. om et skøn over statens og skatteydernes økonomiske risiko, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
20	Spm. om summen af indskud i bannerbankerne, der dækkes af garantien, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
21	Spm. om indskud, der dækkes med garanti fordelt på størrelse, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
22	Spm. om omfanget af indskud fra udlandet, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
23	Spm. om dækning af garantien på renten på indlån, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
24	Spm. om Afviklingsselskabets overtagelse af et pengeinstitut for en længere periode, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
25	Spm. om købsprisen på et pengeinstitut, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
26	Spm. om aftale om Det Private Beredskabs forpligtelser, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
27	Spm. om institutters og filialers udtræden af ordningen, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
28	Spm. om støtte til spekulative dispositioner, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
29	Spm. om spekulative dispositioner, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
30	Spm. om dækning af lån, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
31	Spm. om, hvorvidt en tekst i en politisk aftale gives lovkraft, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
32	Spm. om lovgivning med tilbagevirkende kraft, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
33	Spm. om manglende følgelovgivning, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
34	Spm. om lovens tilbagevirkende kraft, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
35	Spm. om udskydelse af udbyttebetaling, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
36	Spm. om moderselskabssalg af egne aktier, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
37	Spm. om, at staten skal have pant eller aktier i selskaber, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
38	Spm. om afviklingsselskaber, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
39	Spm. om anvisning af en køber til et nødlidende pengeinstitut, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
40	Spm. om dækning af garantiordningen, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
41	Spm. om, hvad der ligger i Finanstilsynets sagsbehandling i forhold til pengeinstitutter, der ønsker at etablere sig i Danmark og være omfattet af garantiordningen, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

Spm.nr.	Titel
42	Spm. om SDO-regelsæt, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
43	Spm. om forøgelse af andelen af prioritetslån, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
44	Spm. om et realkreditinstitut med en bank som moderselskab, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
45	Spm. om eventuel overtrædelse af vilkårene for aftalen af 5/10-08, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
46	Spm. om påvirkning af obligationsmarkedet, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
47	Spm. om nye aktieoptionsprogrammer, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
48	Spm. om lån fra udlandet, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
49	Spm. om, hvor store indskud danske pengeinstitutter har i udenlandske pengeinstitutter, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
50	Spm. om, hvilke lande der har en garantiordning, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
51	Spm. om videresalg af aktiver og passiver, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

Oversigt over samrådsspørgsmål og svar vedrørende L 33

Spm.nr.	Titel
A	Samrådssp. A om en orientering vedrørende lovforslaget

Nogle af udvalgets spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og økonomi- og erhvervsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra EL.

Spørgsmål 19:

Ministeren bedes give et skøn over statens og skatteydernes økonomiske risiko som følge af dette lovforslag.

Svar:

Der er med aftalen med Det Private Beredskab opstillet op til 35 mia. kr. fra sektoren til at dække tab under ordningen. Regeringen forventer på det foreliggende grundlag ikke, at det bliver nødvendigt for staten at dække yderligere tab. Der er dog altid en risiko for, at tabene kan blive større i Afviklingsselskabet.

Spørgsmål 20:

Hvor stor er summen af indskud i bannerbankerne, der dækkes af denne garanti (og som ikke er dækket af Indskydergarantifonden)?

Svar:

Den samlede sum af indskud i pengeinstitutterne, opgjort som summen af gæld til kreditinstitutter og centralbanker, indlån og anden gæld, indlån i puljeordninger og udstedte obligationer

til amortiseret kostpris, udgør ca. 3.000 mia. kr. pr. 30. juni 2008. Garantifonden for Indskydere og Investorers samlede dækning udgør 512 mia. kr.

Det skal i øvrigt bemærkes, at en opgørelse af det samlede garanterede indskudsbeløb er tæt ved at være en meningsløs øksersits, da det svarer til, at samtlige indskyderes tilgodehavender i danske pengeinstitutter forsvandt. Det, der er vigtigt, når man skal vurdere statens risiko ved garantiordningen, er, hvor meget staten risikerer at tabe i Afviklingsselskabet ved afvikling af nødlidende pengeinstitutter m.v.

Spørgsmål 21:

Størrelsen af indskud, der dækkes med denne garanti, bedes fordelt på størrelse (antal og sum i intervaller), og det største indskud bedes oplyst.

Svar:

Der foreligger ikke oplysninger herom.

De tal, som blev oplyst i forbindelse med Finansudvalgets behandling af aktstykke 199 vedrørende Roskilde Bank, vedrørte kun en enkelte bank og blev opgjort ved en særlig gennemgang på foranledning af Finansudvalget.